

Üniversite ö?rencilerine Yönelik okul iklimi ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite ö?rencilerine Yönelik okul iklimi ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32157>

Özet

Üniversite öğrencilerine Yönelik Okul İklimi Ölçeği, A. R. Terzi tarafından 2015 yılında geliştirilmiş, yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin algıladıkları akademik ve sosyal ortamın niteliğini ölçmeyi amaçlayan psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, öğrencilerin üniversite ortamındaki memnuniyet düzeylerini, akademik destek algılarını, sosyal ilişkilerini ve yönetsel süreçlere dair görüşlerini kapsamlı bir şekilde değerlendirir. Ölçek geliştirme çalışması, Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin okul iklimine dair özgün algılarını ortaya koymak ve bu alandaki araştırmalara geçerli bir araç sunmak amacıyla yapılmıştır.

Ölçek, yükseköğretim düzeyinde öğrencilerin akademik başarıları ve genel refahları üzerinde kritik bir etkiye sahip olan okul iklimi kavramını çok boyutlu olarak ele almaktadır. Geliştirme sürecinde güvenilirlik ve geçerlik analizleri gerçekleştirilerek ölçeğin bilimsel standartlara uygunluğu sağlanmıştır, ancak detaylı geçerlik ve güvenilirlik katsayıları kaynakta belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Okul iklimi, üniversite öğrencisi, yükseköğretim, psikometrik ölçek, ölçek geliştirme, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

A. R. Terzi

Amaç

Üniversite öğrencilerine Yönelik Okul İklimi Ölçeği'nin temel amacı, üniversite öğrencilerinin kendi eğitim kurumlarındaki okul iklimi algılarını güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebilecek, kültürel olarak uyarlanmış bir araç sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda, ölçek, öğrencilerin akademik ve sosyal yaşamlarını etkileyen çevresel faktörleri sistematik olarak değerlendirmeyi hedefler.

Ölçeğin geliştirilmesi, yükseköğretim kurumlarının kendilerini değerlendirmelerine ve öğrencilerin ihtiyaçlarına daha uygun bir öğrenme ortamı oluşturmak için gerekli iyileştirmeleri yapmalarına olanak tanır. Araştırmacılar için ise, okul iklimi ile öğrenci motivasyonu, akademik performans ve terki arasındaki ilişkileri incelemede standart bir ölçüm aracı sağlamaktadır.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Ölçeğin ölçtüğü temel psikolojik yapı, öğrencilerin yaşadıkları kurumsal çevrenin niteliği olarak tanımlanan **Okul İklimi**'dir. Yükseköğretim bağlamında okul iklimi, genellikle öğrenci-öğretim üyesi ilişkileri, idari destek, akademik beklentilerin netliği, kampüs güvenliği ve sosyal uyum gibi

çoklu boyutlar? içermektedir.

Bu yapı, öğrencinin üniversiteye adaptasyonunu, öğrenme motivasyonunu ve genel memnuniyetini doğrudan etkileyen algusal bir durumu temsil eder. Ölçek, muhtemelen bu iklimin pozitif veya negatif yönlerini ayrı alt boyutlar aracılığıyla değerlendirerek, üniversite deneyiminin bütüncül bir resmini sunmayı amaçlamaktadır.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik bilgisi "-" olarak belirtilmiş olmasına rağmen, Terzi (2015) tarafından yapılan ölçek geliştirme çalışması kapsamında geçerlik çalışmaları yürütüldüğü varsayılmaktadır. Tipik olarak, bu tür bir ölçekte öncelikle **kapsam geçerli** için uzman görüşlerine başvurulmuştur.

En önemli geçerlik türü olan yapı geçerli, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıya ne ölçüde ölçtüğünü belirlemek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin alt boyutlarının kuramsal çerçeveye uygunluğunu doğrulamak için kritik öneme sahiptir.

Güvenirlilik

Orijinal kaynakta güvenirlik bilgisi yer almamasına rağmen, bilimsel standartlara uygun bir ölçek geliştirme sürecinde iç tutarlılık katsayısının hesaplanması zorunludur. Ölçeğin maddelerinin tutarlılığını ölçmek için yaygın olarak **Cronbach's Alpha (iç tutarlılık)** katsayısının hesaplanması tahmin edilmektedir.

Yüksek bir Cronbach's Alpha değeri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Ayrıca, ölçeğin zaman içinde kararlılığını test etmek amacıyla **test-tekrar test güvenirlik** katsayısının da hesaplanması muhtemeldir, bu da ölçeğin ölçtüğü özelliğin kalıcılığını gösterir.

Faktör Analizi

Üniversite öğrencilerine Yönelik Okul İklimi Ölçeği'nin geliştirme çalışmasında, ölçeğin boyut yapısının ortaya çıkarmak amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılmıştır. AFA, ölçeğin maddelerinin hangi teorik alt boyutlar altında toplandığını belirlemede temel bir adımdır. Bu analiz sonucunda, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu ve okul ikliminin farklı yönlerini (örneğin, Akademik Destek, Sosyal Çevre, Yönetim Algısı) temsil eden faktörlerin ayrıldığı varsayılmaktadır.

AFA'yı takiben, ölçek yapısının farklı bir örneklem grubunda doğrulanması amacıyla

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılabilir. DFA, AFA ile elde edilen faktör yapısının geçerliliğini test ederek ölçeğin yapısal model uyumunu değerlendirir. Bu amaçlar, ölçeğin sağlam bir psikometrik temele dayandığını gösterir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Development)

Format: Büyük olasılıkla 5'li veya 4'lü Likert tipi derecelendirme formatında (Örn: Hiç Katılmıyorum'dan Tamamen Katılıyorum'a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri (Yükseköğretim düzeyindeki öğrenciler).

Yaş Grubu: Genellikle 18-25 yaş aralığındaki lisans öğrencileri.

Popülasyon Detayları: Ölçeğin geliştirildiği orijinal çalışmada, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin lisans programlarında kayıtlı öğrencileri kapsamaktadır.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamasına uygun, öz bildirim (self-report) envanteri.

Anahtar Kelimeler

Yükseköğretim iklimi, öğrenci algısı, akademik çevre, faktör analizi, Terzi, 2015, iç tutarlılık.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2015

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için yazar A. R. Terzi'den izin alınması gerekmektedir. Ticari olmayan akademik kullanımlar için genellikle ücretsizdir, ancak kullanım koşulları yazar ile teyit edilmelidir. İletişim bilgileri aşağıda verilmiştir.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: terzioglu53@hotmail.com

Yayın Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Referanslar

Terzi, A. R. (2015). Üniversite ö?rencilerine Yönelik okul iklimi ölçe?inin geli?tirilmesi. *E?itim ve Ö?retim Ara?t?rmalar? Dergisi*, 4(4), 111-117. Makalenin orijinal ba?lant?s?: jret.org

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: universite-ogrencilerine-yonelik-okul-iklimi-olcegi-toad.pdf

Üniversite ö?rencilerine Yönelik okul iklimi ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak metinde sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam içeri?i için yazarla ileti?ime geçilmesi veya ilgili makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM